

[Poul Møller.]

dansk betingelse. Betingelsen er kun den, der er vedtaget her i folketinget: senest samtidig med Storbritannien.

I anledning af det, der nu foreligger fra kommissionen, må jeg oprigtig talt sige, at vi jo ikke har ret mange informationer om det på nuværende tidspunkt; men vi må også gøre os klart, at kommissionen ikke er ministerrådet. Imidlertid har vi vel lov til at regne med, at det, vi ikke kan opnå hos kommissionen, kan vi langt vanskeligere opnå i ministerrådet, hvis ønske om den brede europæiske løsning på grund af, at der i rådet er regeringsrepræsentanter også fra Frankrig, er noget mindre brændende end kommissionens.

Men jeg vil gerne bede den nye markedsminister prøve på at kaste lys over kommissionens indstilling til ministerrådet, for så vidt angår den danske landbrugseksport. Når jeg læser morgenaviserne, bl. a. Berlingske Tidende, virker det noget foruroligende, at landbruget ikke med det samme kan få fællesmarkedsstatus den dag, Danmark går ind i fællesmarkedet. Jeg ved ikke, om markedsministeren kan komme med nogle bemærkninger herom — efter at have undersøgt problemet, naturligvis, men forhåbentlig når ministrene skal svare.

Afsnittet om økonomien i åbningstalen måtte naturligvis optage megen interesse. Men jeg synes, at fremstillingen var ganske utilfredsstillende, og her er jeg enig med hr. Poul Hartling. Vi har hver dag i vore aviser set om lukninger og afskedigelser. Vi har i løbet af sommeren alle mærket, at alvoren er inde på livet af os. Vi har set, at industriens beskæftigelsestal er faldet. Vi har mødt værfternes vanskeligheder, ikke kun vort største værfts krise, men også tydelige tilkendegivelser af, at hele værftsindustrien er i en krise. Vi ved, at skibsfartens indtægter er stagnerende. Vi har set store eksportindustrivirksomheder komme i bekneb. Vi ved, at lønsomheden i virksomhederne, der eksporterer, og som er i hård konkurrence også på hjemmemarkedet, er faldende. Faldende avancer og stigende omkostninger er det billede, man generelt får af dansk industri — det samme, som vi har haft for landbruget i flere år. Landbrugets eksportindtægter er vigende. Turist-

indtægterne er vigende. Fiskeeriets eksportindtægter er vigende.

Kan man bare sige: det er de udenlandske konjunkturer? De udenlandske konjunkturer, som man ikke tillagde synderlig betydning, da de gik opad, og da det gik fremad, er nu dem, der er skyld i, at det nu går tilbage. Hvorfor skulle de udenlandske konjunkturer gøre vores stilling ringere end f. eks. Norges?

Vi har set, at i første halvår af 1967 har Norge haft en eksportstigning på 11,1 pct., mens Danmark samme halvår kun har haft 1,9 pct. i samlet eksportstigning for alle vores eksporterhverv. Finland lå på 10,5 pct., Sverige på 9,5 pct., England på 7,8 pct. og Danmark altså på 1,9 pct. Men, kan statsministeren sige, det er dog en fremgang, små 2 pct. er også værd at tage med — og det er det da også. Men de, der kender omkostningsstigningerne, de, der ved, hvad prisstigningerne og rentestigningerne betyder, ved også, at det ikke kan dækkes af 2 pct.s salg fremgang.

Derfor giver handelsbalancen da også mere og mere efter. Importen stiger, og eksporten følger ikke med. Fra januar til august i fjor havde vi et handelsbalanceunderskud på 2,6 milliarder kr. Fra januar til august i år har vi et handelsbalanceunderskud på nær ved 3,2 milliarder kr. Man kan selvfølgelig trøste sig med valutabeholdningen, som vi har lånt, og som skyldes kreditter. Rådets formandskab regner med, at underskuddet på valutabalancen vil blive 1½-2 milliarder kr. i år. Hvor længe kan valutabeholdningerne holde hertil? Det er denne udvikling, som nu viser sig for alvor; det er den, som må gøre erhvervenes problemer til det centrale i dansk politik i det kommende år.

Der er mange, mange problemer, der her kunne rejses — om rentetrykket, der piner investeringerne, om obligationsrenten, der har nået de 9-10 pct. trods Nationalbankens milliardopkøb. Må det dog ikke bekymre regeringen? Men hvad har den gjort? Da højkonjunkturen dæmpedes, hvad gjorde man da? Da salget blev vanskeligere, da det skulle vise sig, om vi kunne slippe igennem, skærpede man afskrivningsreglerne, mindskede opsparringsordningerne og gik i gang med en skattereform, der betød øget progression.